

Händels Messias um vikuskiftið

Sum áður boðað frá í blöðunum verða tvær framförsur av megnar tónleikaverkinum Messias eftir G. Fr. Händel komandi vikuskiftið: í Friðrikskirkjunni leygarvöldið 30. nov. kl. 19.00 og í Vesturkirkjunni sunnudaginn 1. des. kl. 16.00.

Messias er sokallað oratorium, kirkjuligt tónaverk, sum hefur sínar røtur í katólsku mótreformationini. Fólk møttist til upphýggjiligt mótir í sokallaðum oratorium, summerkir biðsalur. Hetta gav navn til bíbilskar tónleikaframförsur í hesum sambandi, sum lögdu stóði undir hesa

nýggju máttmiklu tónleikagreini.

Ikki er tað ov nógv sagt, at týsktjóddi og tónleikaliga ítalskt uppalði onglendingurin G. Fr. Händel meira enn nakar hevur skrivað oratoriir, sum saman við passiónunum hjá samtidarmanninum J. S. Bach verða standandi eftir í tónleikahøgguni, tá ið tíðarinnan tonn hefur gnáað so mangt annað burtur.

Heppið var tað fyrri tónleikahøgguni í 1732 setti forboð fyrri teatraliskum framförslum av bíbliuhendingum.

Händel, sum frammanundan hevði verið operukomponistur fram um allar, varð nú av umstøðunum noyddur til at geva sjálvari frásøgnini meira tyngd og persónunum eina djúpari lýsning.

I flestøllum av hesum kirkjuligum verkum er tað søga Israels, sum verður lýst, so sum heitini eisini geva til kennara: »Esther«, »Deborah«, »Samson«, »Joshua«, »Saul«, »Judas Makkabæus« og fleiri onnur.

Men »Messias« hevur sína serstöðu. Her snýr tað

seg ikki um at lýsa trupuleikar hjá einstøkum persónum, ella um hvussu eitt einstakt fólk, Israels fólk, verður friað úr trongd og neyð; men um, hvussu øll mannaættin verður loyst frá synd og trega upp á evsta degi. Teksturinn og við honum musikalska íklæðingin lýsir søgu Krists frá fyrjattán, føding, lívi, deyða og fram til upprisin.

Drúgt er verkið, eisini um, sum í hesum føri, triðji og seinasti parturin ikki verður tikið við. Men neyvan í allari tónleikasøguni er verk skrivað, sum soleiðis eins og ein perlurøð við sínum resitatívum frásøgnum, sínar undanføru solosangum (arium) og sínum mongu máttmiklu, ljómandi kórpartum hongur organiskt saman frá byrjan til enda.

Händel skrivaði Messias, hetta trýggja tíma tónaverkið, í musikalskari og religi-

øsari ekstasu eftir bert trimum vikum, eitt bragd, sum tónleikasøgan ikki kennir mának til. Og um enn verkið var skrivað mitt í hansara virkistíð - í 1741, og hann doyði 1759 - so gjørdist hetta verkið yvir øllum verkum, hann lat úr hondum. Ar eftir ár varð tað framført undir tónaskaldsins leiðslu fyrri stúvandi fullum kirkjum og konsertsølum, og 8 dagar, áðrenn hann

doyði, var tann blindi og líkamliga avmaktandi meistarin við til at framføra hetta sitt yndisverk.

Verkið hevur varðveitt sín tokka millum fólk, og ongantíð man hátíðarstundin kennast onglendingum sterkari, enn tá ið Hallelujakórið enn í dag lyftir mannfaldina úr sæti, eins og tað gjørdi á fyrsta isni fyrri nú meira enn hálvtíðrija hundrad árum síðan.

Pedagogar og hjálparfólk

Søkt verður eftir:

Einum pedagogi frá 1. februar 1997.

Starvið er í lötuni 35 tímar um vikuna á einari stovu við 20 børnum.

Einum pedagogi, 22 tímar

og

tveimum hjálparfólkum, 28 1/2 tíma.

Størvini eru lønt eftir sáttmála millum Føroya Pedagogfelag og Føroya Landsstýri.

Nærri fæst at vita um størvini við at venda sær til stovnin og tosa við leiðaran.

Umsókn við avriti av prógvi skal vera okkum í hendi seinast 31.12.96.

Barnagarðurin á Konmansmýru
Hoyviksvegur 41 b, Tórshavn, Tlf. 17778

Um solistarnar og dirigentin

Maria Lafveskans, koloratursopranur, vann longu í lestartríðini í Malmö sokallaðu »OVIS-røsten«, ein kapping millum ungar operusangarar.

Las framhaldandi á Det kgl. danske Musikkonservatorium m.a. sang leiklutin »Susanna« í gitnu operu Mozarts »Brúðleyp Figaros«.

1988 vann M. Lafveskans Jenny Lind-prísini í Svøríki. Hetta gav henni høvi til sangarferð kringum í USA, har hon m.a. hevði solouppgávur saman við symfoniorkestrum og eisini sang í sjónvarpi.

Maria Lafveskans syngur annars regluliga víða um í Svøríki og í Danmark, er eisini at hoyra bæði í út- og sjónvarpi, og hennara repertoire spennir yvir solosangir á norðurlandamálum, týskar Lieder, operuleiklutir og ikki minst soli í teim klassisku oratoriumum.

Grethe Rottbøll, alt, lærði at syngja hjá gitna svenska sangaranum og sanglæraranum Erik Sædén. Hon hevur síðan havt hópinn av kirkju- og romansukonsejrum víða um í Skandinavia og hevur havt leiklutir í klassiskum operum frá Monteverdi, yvir Mozart og Verdi og eisini frá nýggjari tíð.

Sum konsertsolistur er Grethe Rottbøll javnan at hoyra saman við professiónellum svenskum orkestrum og eisini í útvarpi.

Oratorium er hennara yndissangur, og hon hevur sungið solo í Händels Messias, Magnificat hjá J. S. Bach, Mozarts Requiem, Messe Solenne eftir Rossini, Stabat Mater hjá Pergolesi, Nelsonmessu Haydns o.a.m.

Ernst Sondum Dalsgarð, tenorur, var áður mest kendur sum landsins førandi fløytuspælari.

Musikarastøðið varð lagt barnaárini í Danmark; men síni fyrstu stig á útbúgvingarleið tók hann á tónleikaháskúlanum í Reykjavík.

Ernst kom sær seinni inn á Det kgl. danske Musikkonservatorium í Kjöpinhavn, har hann sum fyrsti føroyingur endaði lesnað sín við debutkonsert eftir solistklassa.

Umframt sum fløytuleikari hevur Ernst S. Dalsgarð við fleiri høvi gjørt vart við seg við sínum frálíka máli. Hann hevur verið solistur í sambandi við framförsur Havnarkórsins av J. S. Bachs Magnificat, at Skapanni eftir Joseph Haydn, og tá ið kórið í fjør um hetta mundið í samarbeiði við Føroya Symfoniorkestrum framfórði gitna Jólaoatorium Bachs, hevði Ernst ta krevjandi tenorsoloina.

I fyrra ári sang Ernst seg so spælendi inn í operukórið í Keypmannahavn, hevur síðan við undirvísing mennt sína rødd, og er nú javnan at hoyra sum sanglesolist eitt nú í danskum kirkjum. Áðrenn Ernst nú aftur vitjar heimlandið sum sangari, hava tey í Holbæk havt høvi til at hoyra hendað syngjandi føroyinginn og tað júst sum tenorsolist í Messias eftir G. Fr. Händel.

Umframt í Friðrikskirkjunni leygarvöldin og í Vesturkirkjunni sunnudagin man ljósa tenorrøddin hjá Ernst Sondum Dalsgarð fara at verða at hoyra í fjølmiðlum eins og í heimum víða um landið, nú hann júst hevur latið frá sær tónadisk við kendum føroyskum jólasálmum.

Eisini bass-solisturin er vælkendur í Føroyum. Tað er danin **Lars Thodberg Bertelsen**, sum Havnarkórið við fleiri høvi hevur havt gott samarbeiði við.

Longu á sínari fyrstu konsert eftir lokna útbúgving á jútiska musikkonservatoriuminum í Århus gjørdi Thodberg Bertelsen so hugvekjandi vart við seg við sínari ljómandi rødd, at hann eftir stuttari tíð kom at teljast millum fremstu lieder- og oratoriusangarar í Danmark.

Lars Th. Bertelsen hevur javnan havt høvuðsleiklutir í operum hjá Mozart, Rossini, Gounod, hjá Wagner og eisini í nýggjari verkum sum t.d. hjá Leonard Bernstein.

Tó fult so nógv sum til operur liggur ortoriisangurin væl til hansara so vakurt skúlaðu rødd og til hansara inniliga sinnalag. Hóast hann meira er baryton enn bassur, varð heitt á hann at syngja Jesus bæði í Johannes- og Matthæus passiónunum eftir J. S. Bach í Tivolis Konsertsal nøkur ár herfyri, umframt tað hava verið boð eftir honum til aðrar stórar leiklutir í hesari gitnu konsethøll.

Thodberg Bertelsen tekur sær eisini stundir til kamar-konsertir, hevur sungið fleiri av kendu danskum sangunum inn á band og disk, og nú Odense Symfoniorkestrur gjørdi plátuupptøku av triðju symfoni Carl Nielsens, varð Lars Th. B. valdur at syngja tað sermerktu barytonsoloina, og aðrar upptøkur eru á skránni.

Lars Thodberg Bertelsen hevur fingið fleiri prísir og heiðursmerki, m.a. Aksel Schøtz-prísinn og Hafnias Kunstnerlegat.

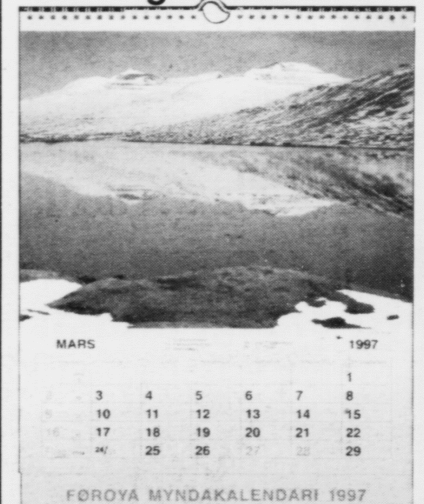
Dirigentin **Rolant Ha-**

raldson er føddur í Svøríki í 1955. Eftir at hava lisið á universitetinum í Uppsala valdi hann tónleikin burturav og kom inn á Musikhøgskolan í Stockholm við kór/orkestruleiðslu og kompositión sum høvuðsgreinum, har hann m.a. fekk hin heimsgitna kórleiðaran Eric Ericsson til lærara.

1988 flutti R. Haraldson til Keypmannahavnar til framhaldandi lesnað í dirigentklassanum á Det kgl. danske Musikkonservatorium, har fyrrverandi lærari hansara Jorma Panula var vorðin professari. Síðan 1995 hevur Rolant Haraldson sjálvur verið lærari í kórleiðslu á sama konservatorium.

Rolant Haraldson er sera virkin sum kór- og orkestruleiðari, hevur arbeitt við fleiri av danskum landsluta-orkestrum og hevur eisini havt kapelmeistarauppgávur við ymisk sjónleikarhús. Mangan verður heitt á hann í sambandi við kórstevnur, og eisini danska radiokórið hevur havt boð eftir honum. Dagliga er hann leiðari av Det danske Kammerkor í Keypmannahavn.

Nú er tíð at senda Jólagávuna ið fløvar ikki minst vinir og kenningar uttanlands

FØROYA MYNDAKALENDARI 1997

AVMARKAÐ fæst um alt landið NOGD... fyrri einans **79,-**

LEGG TIL MERKIS! Kalendarin vigar ikki 230 gr, sum áprentað, men 248 gr.